

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08659/2017-ERU

V Praze dne 15. listopadu 2017

Č. j. 08659-4/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) vedeném pod sp. zn. OSR-08659/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

- I. **Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE]** (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona**, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona dne 8. dubna 2017 v ochranném pásmu nadzemního vedení vysokého napětí pod Křížem mezi obcemi Škrobočov a Mladotice, prováděl činnost, při které došlo k poškození vedení vysokého napětí, tak, že při odvozu vyřezaných větví z polomu na čelním nakladači [REDAKCE] (dále jen „nakladač zemního stroje“) přizvedl nakladač s nákladem tak, že dostatečně neviděl před zemní stroj a při jízdě narazil nakladačem zemního stroje do nadzemního vedení vysokého napětí – podpěrného bodu č. [REDAKCE], který se nárazem zlomil, přičemž k přerušení elektrického vedení ani výpadku elektrické energie nedošlo, čímž porušil zákaz poškození energetických zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.
- II. Dle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů se účastníku řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34917.

Odůvodnění

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 53 zákona o přestupcích, bylo dne 8. srpna 2017 doručeno odevzdání věci Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, územního odboru Strakonice, obvodního oddělení Volyně (dále jen „Policie ČR“) společně se spisovým materiálem č. j. [REDAKCE] k projednání přestupku účastníka řízení.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisových materiálech Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Policii ČR dne 8. dubna 2017 oznámil prostřednictvím tísňové linky syn účastníka řízení, pan [REDAKCE] (dále jen „[REDAKCE]“), že pod Křížem mezi obcemi Škrobočov a Mladotice došlo k poškození nadzemního vedení vysokého napětí.

Policie ČR na místě zjistila, že na louce vlevo od komunikace ve směru k obci Mladotice stojí traktor [REDAKCE] s předním nakladačem, o který je opřený zlomený betonový sloup vedení vysokého napětí.

Policie ČR pořídila na místě fotodokumentaci.

Po příjezdu na místo Policii ČR [REDAKCE] sdělil, že společně se svým otcem, kterým je účastník řízení, dělali prořezávku vlastního lesa mezi obcemi Škrobočov a Mladotice. Vyřezávané křoví a větve odvážel účastník řízení na traktoru s předním nakladačem po louce k silnici, kde je skládal na hromadu. Dále [REDAKCE] uvedl, že najednou uslyšel ránu a běžel se podívat, co se stalo. Když [REDAKCE] doběhl na místo, uviděl, že nadzemní vedení vysokého napětí je zlomené a nahnuté směrem na traktor. Účastník řízení nadzemní vedení vysokého napětí přehlédl kvůli nákladu na nakladači traktoru.

Účastník řízení do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 24. dubna 2017 uvedl, že společně se synem dělali prořezávku vlastního lesa mezi obcemi Škrobočov a Mladotice. Dále k věci uvedl, že vyřezané křoví a větve odvážel na svém stroji (traktor [REDAKCE]) s čelním nakladačem přes pastvinu k silnici, kde je skládal na hromadu. K poškození nadzemního vedení vysokého napětí uvedl, že k němu došlo při odvozu vyřezaných křoví a větví tak, že narazil traktorem do nadzemního vedení vysokého napětí. Účastník řízení dále uvedl, že nadzemní vedení vysokého napětí přehlédl kvůli nákladu na nakladači traktoru. Společně s [REDAKCE] do příchodu pracovníku společnosti EON Servisní s.r.o., IČO: 251 86 213 z důvodu bezpečnosti zastavili provoz na silnici. Dále účastník řízení uvedl, že když vyjel zpoza trní na louku nadzemní vedení vysokého napětí viděl ve svahu před sebou, ale byl v domněnce, že se nadzemní vedení vysokého napětí nachází až za silnicí na druhé louce, a ve chvíli, kdy se k němu blížil, ho přes větve na nakladači traktoru neviděl. K poškození nadzemního vedení vysokého napětí nedošlo úmyslně ale z nedbalosti. Účastníka řízení událost mrzí a přislíbil uhrazení škody.

Zaměstnanec společnosti EON Servisní s.r.o., IČO: 251 86 213, pan [REDAKCE]tník, který se na místo poškození zařízení elektrizační soustavy dostavil, uvedl, že nadzemní vedení vysokého napětí v místě události bylo již vypnuto a že na místo přijede montážní četa, která zajistí opravu poškozeného nadzemního vedení vysokého napětí.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Dle § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. června 2017 (dále jen „zákon o přestupcích“), se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Ve smyslu ust. § 3 zákona o přestupcích k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je potřeba úmyslného zavinění.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ust. § 4 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

V uvedeném případě účastník řízení dne 8. dubna 2017 pod Křížem mezi obcemi Škrobočov a Mladotice prováděl činnost, při které došlo k poškození vedení vysokého napětí, tak, že při odvozu vyřezaných větví z polomu na čelním nakladači [REDAKCE] zemního stroje (traktor [REDAKCE]) přizvedl nakladač s nákladem tak, že dostatečně neviděl před zemní stroj a při jízdě narazil nakladačem zemního stroje do nadzemního vedení vysokého napětí – podpěrného bodu č. [REDAKCE], který se nárazem zlomil.

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení nejednal úmyslně. Jeho úmyslem zajisté nebylo poškození nadzemního vedení vysokého napětí, ale odvoz křoví a větví na nakladači zemního stroje přes louku k silnici.

K naplnění jednání z nedbalosti je potřeba, aby pachatel věděl anebo vzhledem k okolnostem vědět měl a mohl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry spoléhal na to, že tento zájem neporuší

nebo neohrozí. V daném případě potvrdil sám obviněný z přestupku, že si byl vědom svého jednání prováděného v blízkosti zařízení elektrizační soustavy, ale nepřiměřeně se spoléhal na to, že nadzemní vedení vysokého napětí se nachází až za silnicí na druhé louce a že k poškození energetického zařízení tedy nemůže dojít, aniž by se ujistil, že je tomu skutečně tak a větve na nakladači traktoru nepřizpůsobil tak, aby při jízdě na zemním stroji přes louku k silnici viděl dostatečně dobře před sebe. Účastník řízení tak nepostupoval s dostatečnou obezřetností a přestupku se dopustil z nedbalosti.

Znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 nebo § 68 odst. 5 nebo umístí stavbu v ochranném pásmu v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 4 nebo provede jinou činnost v ochranném pásmu v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 4 nebo vysadí trvalé porosty v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 6 nebo umístí stavbu v bezpečnostním pásmu v rozporu s ustanoveními § 69 odst. 3.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození zařízení elektrizační soustavy při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Ustanovení § 46 odst. 12 stanoví povinnost počínat si v ochranném pásmu i mimo ně tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně je tedy nutné konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí, jako je např. nejvyšší míra opatrnosti a vysoký stupeň obezřetnosti tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 46 odst. 12 energetického zákona poškození zařízení elektrizační soustavy a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 8. dubna 2017 činnost, při které došlo v ochranném pásmu vedení vysokého napětí k jeho poškození.

Přestupek, kterého se měl účastník řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že účastník řízení jako osoba znalá si měl být vědom všech rizik spojených s prováděním veškerých činností v blízkosti nadzemního vedení vysokého napětí a nutnosti zajištění podmínek aby při jízdě na zemním stroji viděl dostatečně před sebe (odvozu menší hromádky větví nebo nakladač držet v rovině, která mu nebude bránit ve výhledu před sebe).

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu vedení vysokého napětí, a jakým způsobem účastník řízení práce v ochranném pásmu prováděl. V příkazním řízení bylo přitom prokázáno, že účastník řízení o existenci zařízení elektrizační soustavy věděl avšak při odvozu křoví a větví se bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že nadzemní vedení vysokého napětí se nachází až za silnicí na druhé louce a že k poškození zařízení nedojde. Účastník řízení nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností tak, aby k poškození zařízení elektrizační soustavy nemohlo dojít.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 46 odst. 12 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu zařízení elektrizační soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození nadzemního vedení vysokého napětí, k přerušení dodávky elektřiny nárazem zemního stroje do nadzemního vedení vysokého napětí nedošlo. V důsledku poškození nadzemního vedení vysokého napětí musel být vypnut nejnútnejší úsek vedení pro opravu, výměnu betonového sloupu. Přerušení dodávky pro odběratele trvalo přibližně 5 hodin.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje povinnost veškeré činnosti v ochranném pásmu i mimo ně provádět tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení. Účastník řízení přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy prováděl odvoz křoví a větví bez toho aby při jízdě na zemním stroji viděl dostatečně před sebe a tedy zabránil nárazu do nadzemního vedení vysokého napětí.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že úmyslem účastníka řízení zajisté nebylo poškození zařízení elektrizační soustavy a že k tomuto poškození došlo proto, že účastník řízení neučinil opatření, která by byla dostačující k zajištění dostatečného výhledu před sebe, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti polehčující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy venkovní nadzemní vedení vysokého napětí) byl pouze ohrožen nebo došlo

k jeho porušení a jaká je výše škody. Aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození nadzemního vedení vysokého napětí, k přerušení dodávky elektřiny nárazem zemního stroje do nadzemního vedení vysokého napětí však nedošlo, a proto nehodnotí správní orgán jednání účastníka řízení jako závažné. V důsledku poškození nadzemního vedení vysokého napětí musel být ale vypnut nejnütnější úsek vedení pro opravu, výměnu betonového sloupu. Přerušení dodávky pro odběratele trvalo přibližně 5 hodin, kdy následné škody způsobené nedodávkou elektrické energie nejsou známy, a z tohoto důvodu k této okolnosti správní orgán nepřihlédl ani jako k přitěžující, ani jako k polehčující.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost. Poškození nadzemního vedení vysokého napětí bylo neprodleně nahlášeno, k čemuž správní orgán též přihlédl jako k okolnosti polehčující. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným účastníkem řízení bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že účastník řízení se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Účastníku řízení tak byla uložena pokuta u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení